

Nr 34.

Av herr **Leander**, om rätt för landsfogden Bengt Falk att från och med den 1 januari 1919 åtnjuta ett första ålders-tillägg jämte dyrtidstillägg därå.

I underdånig skrivelse av den 2 november 1918 hemställde landsfogden i Blekinge Bengt Falk på anförda grunder och under bifogande av erforderliga bevis om fullgjord tjänstgöring, att han skulle få komma i åtnjutande av ett första ålderstillägg såsom landsfogde från och med den 1 januari 1919, vid vilken tidpunkt 5½ år förflutit efter det han den 11 juli 1913 jämlikt nådiga brevet den 31 december 1912 förordnats till kronofogde. Falk påvisade i sin berörda skrivelse bland annat, hurusom han på grund av kungl. kungörelsen angående villkor och bestämmelser för åtnjutande av de från 1918 års början fastställda avlöningsförmåner för landsstaten den 14 juni 1917 uteslutits från rätten att för åtnjutande av ålderstillägg å landsfogdetjänsten tillgodoräkna sig den tid, han på grund av pågående utredning om fögderiförvaltningens omorganisation suttit på extra stat såsom kronofogde jämlikt ovannämnda nådiga brev, trots det att han var den förste landsstatstjänsteman i riket, som tillsattes enligt sagda nådiga brev, och trots det att de på enahanda sätt tillsatte, till såväl levnads- som tjänsteår betydligt yngre häradskrivare och länsmän, de sistnämnda i egenskap av landsfiskaler, utan vidare fingo tillgodoräkna sig den tid, de suttit på dylikt förordnande, samt trots det att de ordinarie kronofogdar, som tvångsförflyttades till landsfogdetjänst, uttryckligen förklarades berättigade att för ålderstillägg å landsfogdetjänst tillgodoräkna sig den tid, de tjänstgjort såsom ordinarie kronofogdar, och kronofogdetjänstgöring sålunda principiellt godtogs, då det gällde att beräkna ålderstillägg å landsfogdetjänst. Falk framhöll vidare, att Kungl. Maj:t i den rättegång, en del av rikets landsfogdar, nämligen sådana,

som efter den 1 januari 1906 transporterats från en förut innehavd till annan kronofogdetjänst, mot statsverket anhängiggjort, framställt den invändningen, att dessa landsfogdar redan såsom kronofogdar haft skyldighet att utöva de funktioner, som påvila en landsfogde, ehuru väl dessa funktioner i praxis sällan av dem utövats, samt att de alltså i själva verket genom utnämningen till landsfogdar icke erhållit någon ny tjänst, utan endast tvingats fullgöra dessa funktioner. Härav drog Falk den till synes riktiga slutsatsen, att vid sådant förhållande konsekvensen krävde, att de landsfogdar, vilka förut tjänstgjort såsom kronofogdar enligt nådiga brevet den 31 december 1912, finge för ålderstillägg å landsfogdetjänsten tillgodoräkna sig nyssberörda kronofogdetjänstgöring. Numera har såsom känt högsta domstolen uti nyligen meddelat utslag förklarat de efter den 1 januari 1906 transporterade kronofogdar, som sedermera utnämnts till landsfogdar, skyldiga att emottaga landsfogdetjänst och fastslagit, att landsfogdetjänst är en kronofogdetjänst motsvarande befattning.

Falks ifrågavarande underdåniga framställning tillstyrktes såväl av länsstyrelsen i Blekinge län som av statskontoret, vilken senare myndighet uti sitt den 7 december 1918 avgivna utlåtande hemställde, att Kungl. Maj:t måtte hos riksdagen göra framställning därom, att Falk finge för ålderstillägg å landsfogdetjänsten medräkna jämväl den tid, han uppehållit kronofogdetjänst på förordnande enligt ovanberörda nådiga brev. Kungl. Maj:t uraktlät emellertid att göra sådan framställning till 1919 års riksdag och överlämnade i stället Falks framställning till löneregleringskommittén, som emellertid icke tog någon befattning med densamma, enär kommittén icke ansåg ärendet vara ett löneregleringsärende utan ett alldeles särskilt ärende, i vilket det tillkomme Kungl. Maj:t att göra framställning till riksdagen. En av kommitténs ledamöter har emellertid meddelat, att han ansåge Falks ansökan fullt befogad.

På grund av vad sålunda förekommit har Falk uti underdånig skrivelse av den 26 maj 1920 förnyat sin framställning och därvid preciserat densamma att avse tiden från och med den 1 januari 1919 till och med den 30 juni 1920 under framhållande av enahanda skäl som i den äldre framställningen. Något svar å vare sig den ena eller andra framställningen har ännu icke kommit Falk tillhanda eller annorledes av honom kunnat erhållas.

Av det anförda framgår klart för en var rättänkande, att oförskyldt orätt tillfogats landsfogden Falk, vilken uppenbarligen likaväl som de på förordnande enligt nådiga brevet den 31 december 1912 tillsatte härads-skrivare och länsmän bort för ålderstillägg å landsfogdetjänsten få till-

godoräkna sig den tid, han suttit på förordnande såsom kronofogde enligt nyssnämnda nådiga brev, vilket, såsom ovan framhållits, ligger så mycket mera i öppen dag, som högsta domstolen numera fastslagit, att landsfogdetjänst är en kronofogdetjänst motsvarande befattning. Det må tillika framhållas, att det rent principiellt sett måste anses vara statens skyldighet att vid en sådan omorganisation, som ägt rum i fråga om fögderiförvaltningen, tillse, att den, som under många år pliktroget och nitiskt tjänat staten, icke på grund av omorganisationen lider sådan ekonomisk skada, som uti nu ifrågavarande fall varit händelsen. Härutinnan må utöver det redan sagda framhållas, att Kungl. Maj:t genom beslut den 17 oktober 1919 avslagit Falks framställning om ersättning för kostnaden för förflyttning från kronofogde- till landsfogdetjänst kronor 1,011:18, för vilket belopp Falk däremot blivit taxerad och nödgats erlägga skatt, samt att det åligger Falk till följd därav, att han suttit på extra stat såsom kronofogde att under loppet av fem år årligen erlägga cirka 1,055 kronor i retroaktiva befordrings- och pensionsavgifter. Då man betänker, att år 1918, då Falks förflyttning till landsfogdetjänst ägde rum, krigstidstillägg utgick med cirka 30 procent, och att landsfogdelönen utgör 5,000 kronor, inser man till fullo, i vilket ekonomiskt trångmål Falk, som enligt egen uppgift saknar privat förmögenhet och vars familj består av fem personer, råkat genom fögderiförvaltningens omorganisation.

Med stöd av det anförda får jag vördsamt anhålla,

att riksdagen ville förklara landsfogden i Blekinge län Bengt Falk berättigad att komma i åtnjutande av sitt första ålderstillägg från och med den 1 januari 1919 jämte dyrtidstillägg därå enligt av riksdagen fastställda grunder.

Stockholm den 19 januari 1921.

Ulrik Leander.

